GYÖNGYÖSTARJÁN KÖZSÉG
POLGÁRMESTERÉTŐL
3036 Gyöngyöstarján, Jókai Mór tér 3.
Tel: 37/372-025 Fax: 37/372-018
www.gyongyostarjan.hu

Szám: GYT/1496-2/2026
Tárgy: Beszámoló a község környezeti állapotáról

Előterjesztés Gyöngyöstarján Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2026. október 12. napján tartandó közmeghallgatására

Beszámoló a község környezeti állapotáról 2025/2026

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
51. § (3) bekezdés: „A lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról a települési önkormányzat szükség szerint, de legalább évente tájékoztatja a lakosságot."

1. Környezetvédelmi jogszabályok végrehajtása, helyi hatáskörben lévő környezetvédelmi feladatok ellátása

Polgármesteri hatáskörben, mivel a településen szmoghelyzet kialakulásával nem kell számolni, füstködriadót a polgármester nem rendelt el.
Zaj és rezgésvédelmi ügyben az előző beszámoló óta eltelt időszakban nem került sor szabadidős zajforrás zajkibocsátási határérték megállapítására a jegyző a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdésében megállapított hatáskörében.

2. A környezetvédelem helyi szabályozása

2.1. A helyi környezet védelméről Gyöngyöstarján Község Önkormányzata Képviselő-testülete 12/2004 (V.1.) számú rendeletet alkotta, melynek legutolsó módosítása 2023. július 1-től hatályos. A rendelet egyes rendelkezései alkalmazásának tapasztalatai:

2.1.1. *„4. § (3)Az épületbontásból kikerülő vagy egyéb építési törmeléknek számító hulladékot, valamint a közterületen felhalmozódott törmeléket, az építés, bontás befejezése után a tulajdonos, illetve az előidéző köteles haladéktalanul elhordani, illetve elhordatni, engedéllyel rendelkező hulladéklerakó telepre."*
Ismétlődő probléma, hogy építési-bontási, felújításból származó hulladék közterületen, külterületen kerül elhelyezésre. Az MOHU gyöngyösi hulladékudvarában az ilyen jellegű hulladékok 36 Ft/kg díj fizetése ellenében korlátlan mennyiségben elhelyezhetőek, ezen felül a gyöngyössolymosi kőbányában mint inert hulladék lerakó helyen pedig 10,5 Ft/kg díj ellenében elhelyezhetőek (17 09 04 Egyéb, kevert építési-bontási anyag).

A Büntető Törvénykönyv 248. §-a az alábbiak szerint rendeli büntetni az ilyen cselekményeket:
„(2) Aki arra a célra hatóság által nem engedélyezett helyen
a) az emberi élet, testi épség, egészség, a föld, a víz, a levegő vagy azok összetevői, illetve élő szervezet egyedének veszélyeztetésére alkalmas vagy
b) jelentős mennyiségű
hulladékot elhelyez, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt
a) veszélyes hulladékra,
b) különösen jelentős mennyiségű hulladékra, vagy
c) különös visszaesőként
követik el."

A Heves Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály a beszámoló időszakában 1 esetben kereste meg az önkormányzatot, hogy a külterületen, önkormányzati tulajdonú ingatlanon, ismeretlen személy által elhelyezett hulladékot szállítsa el.

2.1.2. *„5. § (3) Az ingatlan tulajdonosa köteles gondoskodni a házhoz vagy telekhez kapcsolódó járdaszakasz és nyílt vízelvezetésű árok, vagy a zöld sáv teljes területének a tisztán tartásáról, gyommentesítéséről, a járda (járda hiányában 1,5 m széles sáv) és a járműsáv közötti kiépített vagy kiépítetlen terület gondozásáról, tisztán tartásáról, szemétmentesítéséről, síkosságmentesítéséről. Az ingatlan tulajdonosa köteles az ingatlant határoló gyalogút (járda) mellett felburjánzó gaz irtására is (gyommentesítés) olymódon, hogy az útburkolat ne károsodjon. Az összesöpört szemetet háztartási szemétként kell kezelni.*
(4) Az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) a nyílt vízelvezetésű árokban köteles a vízelvezetést a levágott fű, gaz összegyűjtésével, az iszap és hordalék kitakarításával biztosítani."
„16. § (3) Az ingatlant határoló gyalogút, járda melletti zöldterület, árok, útpadka füvének nyírása, illetve kaszálása az ingatlan tulajdonosának, kezelőjének, használójának feladata. A kaszálásból, nyírásból származó növényi hulladékot köteles összegyűjteni, elszállítani (ömlesztve vagy zsákos állapotban)."

A Gyöngyöstarjáni Közös Önkormányzati Hivatal községüzemeltetési ügyintézője közterület ellenőrzés során ellenőrzi a rendelet betartását, 2025-ben az ingatlantulajdonosok részére 18 esetben küldött figyelmeztetést az önkormányzati rendelet betartására, melyet követően mind a 8 ingatlantulajdonos a kötelezettségét teljesítette (7 esetben vízelvezető árok tisztán tartása , 11 esetben gyommentesítés).

2.1.3. *„21. § Belterületen gázüzemű üzemi zajforrás használata tilos.*
22. § Külterületen gázüzemű üzemi zajforrás használata 22 és 6 óra között tilos. 6 és 22 óra között a gázüzemű üzemi zajforrás belterület felé nem irányítható."
A lakosság és a mezőgazdasági termelők között konfliktust jelent betakarítás, szüret előtti időszakban a vadak gázüzemű berendezéssel történő riasztása. Az önkormányzat szabályozása ezek használatát lehetővé teszi, de az éjszakai használatot kizárja.

2.1.4 Az Önkormányzat környezetvédelmi alapja
2025-ben 0 Ft bevétele származott a környezetvédelmi alapnak talajterhelési díjból. Kiadási oldala a környezetvédelmi alapnak így nem volt.

2.2. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (4) bekezdés b) pontja az önkormányzat részére felhatalmazást adott az avar és kerti hulladék égetésének önkormányzati rendeletben szabályozására [12/2021. (IX. 24.) önkormányzati rendelet]. A Képviselő-testület ezt a rendeletet megalkotta, de emellett a lakosság számára díjmentes zöldhulladékgyűjtéssel biztosítja az avar és kerti hulladék környezetterheléstől mentes elszállítását is.

2025. évben 18 alkalommal volt a településen zöldhulladékgyűjtés.

A tapasztalatok szerint sokan az elszállítás lehetőségével élnek is, de még gyakran előfordul, hogy az erre kijelölt hétfői napon az égetésből származó füst a község domborzati adottságai miatt megülepedik.

2025. évben több alkalommal is volt országos vagy Heves vármegyére kiterjedő tűzgyújtási tilalom (például 2025. július 21-2025. szeptember 16. között), melyet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságának egyetértésével rendelt el. Önkormányzati rendeletünk alapján hétfői napokon is tilos az avar és kerti hulladék égetése. Az egyre hosszabb szárazabb időszakok miatt várható, hogy a későbbiekben is több hónapos tűzgyújtási tilalom fog életbe lépni: ezekben az időszakokban jelentős szerepet kap az ingyenes zöldhulladékgyűjtés és a komposztálás.

3. Környezetvédelmi követelmények érvényesítése az önkormányzat fejlesztései során

Az önkormányzat 2021. évben fejezte be a polgármesteri hivatal, a művelődési ház és az általános iskola energetikai korszerűsítését, mely során az épületek energiafelhasználásának csökkentésével a CO-kibocsátás is csökken.

4. Önkormányzat vagy társulása által megszervezett közszolgáltatások

4.1 Ivóvíz- és szennyvízhálózat üzemeltetése

Az ivóvízellátás és szennyvízelvezetés biztosítása önkormányzati feladat, az ivóvíz és szennyvízhálózat tulajdonosa a Gyöngyös Városi Önkormányzat, üzemeltetője a Heves Megyei Vízmű Zrt.
A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv) értelmében a víziközművek felújítása, fejlesztése, rekonstrukciója az ellátásra kötelezett Önkormányzat feladata. A felújítások a víziközmű üzemeltetője által megfizetett használati (bérleti) díj terhére valósulnak meg, a konkrét fejlesztések és felújítások a költségvetés készítése során kerülnek meghatározásra. A rekonstrukcióra kerülő gerincszakaszok kijelölése a csőtörések száma és az adott szakasz által ellátott fogyasztók száma alapján történik.
A használati díj kizárólag a víziközmű felújítására fordítható, a felhasználásról éves beszámolót kell készíteni a felügyeletet ellátó Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal részére.

4.2 Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz (szippantott szennyvíz)

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz összegyűjtése és ártalmatlanításra való átadása az Önkormányzat által megszervezendő közszolgáltatás keretében történik, a közszolgáltató a Terra-Vita Kft. (Eger, Grónay u. 10.) A közszolgáltatás legmagasabb díját az önkormányzat rendeletben határozza meg.

2025-ben 110 m3 folyékony hulladékot szállított el a lakosságtól a közszolgáltató.

4.3. Hulladékkezelés

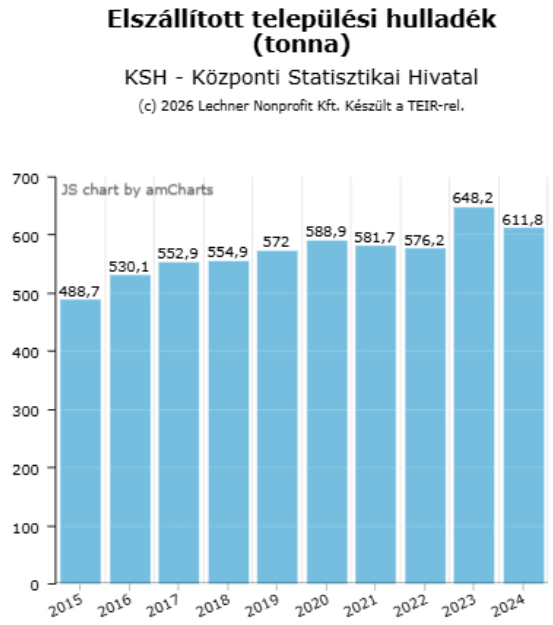

A hulladékgazdálkodási feladat 2023. július 1-jétől kikerült az önkormányzati feladatai közül, a MOL vezette konzorcium látja el a hulladékszállítást minden településen. Az önkormányzat hulladékszállításhoz szükséges vagyonelemeinek felmérése megkezdődött, a hulladékgyűjtő szigetek és a szelektív hulladékgyűjtő edényezetek használatáról megállapodás továbbra sem született.

A központi jogszabályok értelmében a papír, üveg, fém- és műanyag csomagolóanyag szelektív gyűjtése kötelező, az önkormányzati rendelet értelmében pedig a szelektív gyűjtés házhoz menő gyűjtéssel valósul meg, melynek igénybevétele kötelező.

2025. évben 13 alkalommal volt szelektív hulladékgyűjtés.

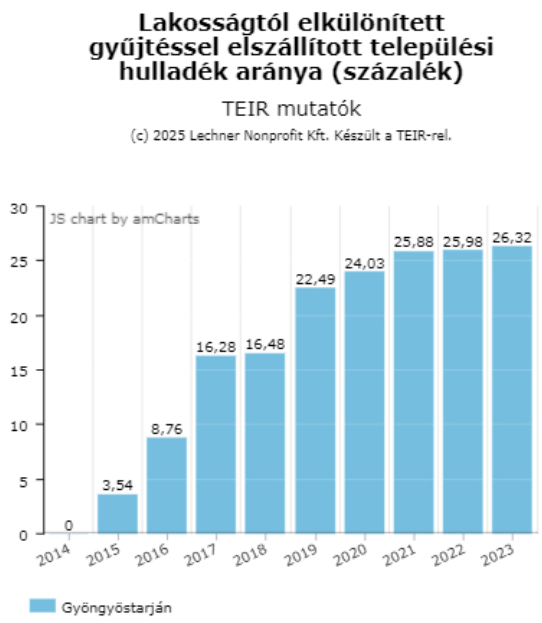

A hulladékgazdálkodással kapcsolatos lakossági tájékoztatás a hatályos jogszabályok értelmében a Közszolgáltató kötelezettsége, aminek – legalább is évente egy alkalommal - eleget tesz. A Közszolgáltatót segítve az önkormányzat is rendszeresen tájékoztatja a lakosságot minden, hulladék közszolgáltatással kapcsolatos kérdésről, így a szelektív gyűjtés helyes módjáról is.

A begyűjtött hulladékokat az NHSZ gyöngyösi telephelyén válogatják, majd hasznosításra adják át.

2018. július 1-jén hatályba lépett a hulladékgazdálkodási köszszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 13/2017. (VI.12.) EMMI rendelet, melynek 1. melléklet 3. pontja szerint jelentősen növekedett a zöldhulladék gyűjtés előírt gyakorisága. Településünkön a márciustól novemberig tartó időszakban a gyűjtés kéthetente történik, kiegészítve a januári karácsonyfagyűjtéssel.

A MOHU MOL Zrt. által 2023. július 1-től bevezetett rendszernek köszönhetően immár ***minden magyarországi lakcímkártyával, tartózkodási engedéllyel, hatósági bizonyítvánnyal, regisztrációs igazolással, vagy bejelentő lappal rendelkező lakos országosan bármelyik hulladékudvart használhatja.***

A hulladékudvarban leadható mennyiségek frissített korlátozása: 2026. július 1-től.

Hulladék típus	**HAK kód**	**Napi átvételi egység ingatlanonként**	**Évenkénti behozható mennyiség**
toner	08 03 17*	2 db/nap	10 db/év
fáradt olaj	13 02 05*	50 kg/nap	korlátlan
papír és karton	15 01 01	korlátlan	korlátlan
hungarocell	15 01 02	0,5 m3/nap	2 m3/év
fa csomagolási hulladék	15 01 03	korlátlan	korlátlan
vegyes csomagolási hulladék	15 01 06	korlátlan	korlátlan
üveg csomagolási hulladék	15 01 07	korlátlan	korlátlan
kiürült festék dobozok	15 01 10*	2 kg/nap	5 kg/év
olajos flakonok	15 01 10*	2 kg/nap	5 kg/év
hajtógázas (spray) palackok	15 01 11*	2 kg/nap	4 kg/év
gumiabroncs	16 01 03	4 db/nap	16 db/év
ólomakkumulátor	16 06 01*	korlátlan	korlátlan
olajszűrő	16 01 07*	2 db/nap	4 db/év
fékfolyadék	16 01 13*	1 kg/nap	2 kg/év
fagyálló	16 01 14*	3 kg/nap	10 kg/év
építési-bontási hulladék	17 01 07	**díjfizetés ellenében korlátlan: 36 Ft/kg**	**díjfizetés ellenében korlátlan: 36 Ft/kg**
vegyes papír	20 01 01	korlátlan	korlátlan
síküveg	20 01 02	15 kg/nap	60 kg/év
textil	20 01 10	korlátlan	korlátlan
oldószerek	20 01 13*	2 kg/nap	5 kg/év
növényvédőszer	20 01 19*	5 kg/nap	10 kg/év
fénycsövek, izzók	20 01 21*	korlátlan	korlátlan
étolaj, sütőzsír	20 01 25	korlátlan	korlátlan
festékhulladék	20 01 27*	10 kg/nap	20 kg/év
nem veszélyes festékhulladék	20 01 28	20 kg/nap	50 kg/év

veszélyes anyagokat tartalmazó mosószerek	20 01 29*	2 kg/nap	10 kg/év
mosószerek	20 01 30	5 kg/nap	20 kg/év
kiselejtezett elektromos berendezések Li-ion akkumulátorai	20 01 33*	korlátlan	korlátlan
elemek és akkumulátorok	20 01 33*	korlátlan	korlátlan
veszélyes anyagokat tartalmazó, kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések	20 01 35*	korlátlan	korlátlan
kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések	20 01 36	korlátlan	korlátlan
fa hulladék (bútorok, fa hulladékok)	20 01 38	korlátlan	korlátlan
egyéb műanyag	20 01 39	korlátlan	korlátlan
egyéb fém hulladék	20 01 40	korlátlan	korlátlan
lom	20 03 07	150 kg/nap	600 kg/év

Elérhetőségek és nyitvatartási idő
Cím: 3200 Gyöngyös, Kenyérgyár u. 19.
Telefonszám: +36 30/095-4962
E-mail: ugyfelszolgalat.gyongyos@mohumiskolc.hu

	Nyitvatartási idő
Hétfő	8.00 órától – 16.00 óráig
Kedd	8.00 órától – 16.00 óráig
Szerda	11.00 órától – 19.00 óráig
Csütörtök	8.00 órától – 16.00 óráig
Péntek	8.00 órától – 16.00 óráig
Szombat	8.00 órától – 16.00 óráig
Vasárnap	ZÁRVA

A gyöngyösi hulladékudvarról szóló tájékoztató alapján:

A gyöngyösi hulladékudvar igénybevételének a feltételei

- *A hulladékudvarokban hulladék leadására kizárólag magánszemélyek jogosultak. A beszállítás feltétele a lakcímet igazoló hatósági igazolvány (lakcímkártya) bemutatása.*
- *Minden egyes beszállítás során, a mellékelt táblázat alapján, a hulladékfajták külön-külön mérlegelésre kerülnek.*
- *Kérjük, hogy a különböző anyagáramokat ne csomagolják egybe, azokat külön-külön legyenek szívesek leadásra előkészíteni.*
- *Felhívjuk figyelmüket, hogy a beszállítani kívánt hulladék mérlegre történő le és fel rakodása, valamint a gyűjtőkonténerekbe történő elhelyezése az ügyfelek feladata, ebben a hulladék átvevő kollegánk nem tud segítségükre lenni.*
- *A beszállításra kerülő nem darabos, ömlesztett hulladékot (pl. építési törmelék) kizárólag zsákolt, kötegelt vagy dobozolt, mérhető formában tudjuk fogadni, ellenkező esetben a mérlegelést nem tudjuk elvégezni!*
- *Kérjük ügyfeleinket, hogy a nagyobb méretű vagy súlyú hulladékok esetében a rakodáshoz hozzanak magukkal segítséget.*
- *Fontos, hogy a hulladékudvar csak a rendelkezésre álló szabad kapacitás erejéig fogadhat hulladékot, így előfordulhat, hogy bizonyos hulladékfrakciók esetében nap közben is felfüggesztésre kerülhet az átvétel!*

2023-tól a lomtalanítás rendje megváltozott: a szolgáltató által kijelölt időpontban a községben kijelölt gyűjtőpontokról szállítja el a lomokat a MOHU Miskolc Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Kft. évente egy alkalommal.

További információk: https://mohumiskolc.hu/

Az Ingyen piacban rendszeresen jelennek meg olyan hirdetések, melyek „teljes lomtalanítást”, hagyaték felvásárlást kínálnak. Az ingatlantulajdonos kizárólag a közszolgáltatónak jogosult hulladékot átadni, a „vállalkozónak” átadott hulladék jelentős része a közterületen köt ki, amiért első sorban az

ingatlantulajdonos a felelős, mivel a hulladék tulajdonjogát kizárólag a Közszolgáltatóra ruházhatja át.

Az építési hulladékot a COLAS Északkő Kft. gyöngyössolymosi bányaüzeme inert hulladék hasznosítására vonatkozó engedéllyel rendelkező telephelye átveszi.

4.4. Köztisztasági feladatok

Az önkormányzat jogszabályban előírt hulladékgazdálkodási és köztisztasági feladatai:

2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról
33. § *(4) A települési önkormányzat a Mötv. 13. § (1) bekezdés 5. pontjában foglalt köztisztasági feladatok ellátása körében eleget tesz a közterületen elhagyott hulladék felszámolásával összefüggő kötelezettségének.*
(5) A települési önkormányzat az Mötv. 13. § (1) bekezdés 5. pontjában foglalt köztisztasági feladatok ellátása körében a közterületi kihelyezett gyűjtőedényekből vagy egyéb módon a közterületről összegyűjtött települési hulladék kezeléséről a 31. § (2) bekezdés a) pontban foglaltak alapján [azaz a MOHU-nak átadással] *gondoskodik.*

Az önkormányzat 2025. évben a fenti feladatainak folyamatosan eleget tett.

Gyöngyöstarján Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az elhagyott hulladék felszámolásához szükséges helyi intézkedésekről rendeletet nem alkotott.

5. Az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (OKIR) internetes lapján elérhető adatok összegzése

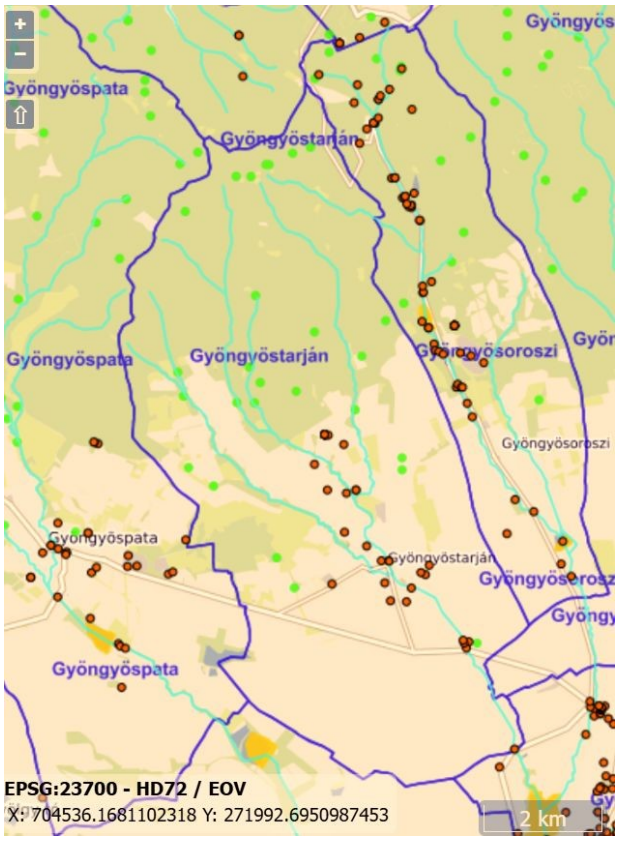

5.1. Az OKIR-ban környezetvédelmi objektum alatt minden esetben egy területet, helyhez kötött létesítményt, építményt, engedélyköteles tevékenység végzésének helyét stb. kell érteni, amellyel összefüggésben a környezetvédelmi hatósági szervek közigazgatási eljárást folytattak le, vagy amellyel kapcsolatban az adatszolgáltatók környezetvédelmi adatszolgáltatást teljesítettek. Környezetvédelmi objektumnak minősül pl. egy telephely, egy szennyezett terület, vagy mintavételi hely.

Az objektumok táblázatos és térképi formában is megtekinthetőek. Az OKIR például a vízfolyásokat (kék vonal), az objektumokat (piros pont) és a természetes forrásokat (zöld pont) így ábrázolja.

Részletes adatok a https://web.okir.hu/ honlapon találhatóak.

5.2. A legnagyobb kibocsátó telephelyek adatbázisa Gyöngyöstarján területére adatot nem tartalmaz.

5.3. Légszennyező anyag kibocsátásokról Gyöngyöstarján Községben 2023. évi adatok állnak rendelkezésre.

ANYAGNEV	KIBOCSA-TAS_EVES	
Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	1043	kg/év
Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	597	kg/év
Szilárd anyag	84	kg/év
Szén-monoxid	1875	kg/év

5.4. A felszíni vizek vizsgálatánál a Tarján patak 2022-es adatai állnak rendelkezésre. Mérés helyszíne a Tarján-patak Gyöngyös Nyugati elkerülő út hídjánál.

ME-RES-SZAM	ANYAG_NEV	MINI-MUM	MAXIMUM	ATLAG	MER-TEKEGY-SEG_NEV
5	Szulfát	0,079	0,145	0,1154	gramm/liter
5	Ortofoszfát	0,0024	0,00915	0,005526	gramm/liter
5	Nitrát	0,007	0,019	0,0144	gramm/liter
5	Ammónium	0,004	0,026	0,0112	gramm/liter
5	Klorid	0,052	0,114	0,0722	gramm/liter
5	Oxigén (oldott)	0,006	0,013	0,0102	gramm/liter
5	Oldott oxigén (oxigén telítettségi százalék)	70	106	89,6	százalék
5	Vezetőképesség	1000	1510	1186	mikroSie-mens/centi-méter
1	Szerves szén (TOC) összesen, mint összes C, vagy COD/3	0,01	0,01	0,01	gramm/liter
5	Ammónia-ammónium-nitrogén	0,003	0,02	0,0086	gramm/liter
4	Hidrogén-karbonát	0,409	0,61	0,50175	gramm/liter
4	Karbonát	0,006	0,006	0,006	gramm/liter
4	Összes szerves nitrogén (N-ben)	0,001	0,002	0,00125	gramm/liter
5	Fenolftalein-lúgosság (p-lúgosság)	0,1	0,1	0,1	mmol/liter
5	Levegő hőmérséklet	1	18	9,2	°C
5	Klorofill-a	0,000001	0,0000664	0,00002681	gramm/liter
2	Oldott szerves szén (DOC)	0,009	0,011	0,01	gramm/liter
5	Biokémiai oxigénigény (BOI5)	0,007	0,009	0,0082	gramm/liter
5	Metilorange-lúgosság (m-lúgosság)	6	10	7,8	mmol/liter
5	Összes foszfor	0,00111	0,0036	0,00221	mg/l
5	Nitrit-nitrogén (NO2-N)	0	0	0	gramm/liter
5	Ásványi nitrogén	0,007	0,024	0,0124	gramm/liter
5	Nitrát-nitrogén (NO3-N)	0,001	0,004	0,0028	gramm/liter
5	Vízhőmérséklet	1	16	7,2	°C
4	Összes nitrogén	0,0073	0,0274	0,014725	mg/l
5	Nitrit	0	0	0	gramm/liter

5.5. A szennyezőanyagok kibocsátásánál a szennyvíztisztító telep 2024. évi adatai érhetőek el:

KAJ_NEV	KI_ANYAG_MENNY_KG
Biokémiai oxigénigény (BOI5)	1108,478
Ammónia-ammónium-nitrogén	1118,375
Dikromátos oxigénfogyasztás (KOIk)	6492,514
Összes foszfor	114,807
Szerves oldószer extrakt (olajok, zsí-rok)	39,589
pH, határérték alatt	null
Összes nitrogén	1676,573
Összes lebegő anyag	1623,129
pH, határérték felett	null

2023. évben éves iszapmennyiség térfogata 94,8 m3/év, szárazanyag tartalma 14,4 t/év.
2024. évben éves iszapmennyiség térfogata 63,32 m3/év, szárazanyag tartalma 8,86 t/év.

5.6. A kormányhivatal mint környezetvédelmi hatóság gyöngyöstarjáni telephelyeket érintő, OKIR-ban a beszámolóval érintett időszakban az alábbi döntést tette közzé (ez az előző évi beszámolóban szerepel):

HE/KVO/01003-32/2025 számú határozat, amely a „Gyöngyöstarján II. – andezit" védnevű bányatelken (KTJ: 102584997) történő bányászati tevékenység továbbfolytatására vonatkozóan a környezetvédelmi működési engedélyt 2035. október 02 -ig megadta. Az engedély az aszfaltgyártás során keletkező gránit/bazalt/andezit por, mely világosszürke színű, 80 %-ban 0,1-0,001 mm szemeloszlású anyag deponálását is engedélyezte.

A határozat az OKIR-ból letölthető.

6. Egyéb adatok

6.1. Az országos Légszennyezettségi Mérőhálózat Gyöngyöstarján községhez legközelebbi automata mérési pontja Gyöngyössolymos-Nyírjesen van. A 2025. évi adatok alapján az alábbi maximumokat mérték:

	Határérték	Maximum érték időpontja	Maximum értéke
SO2	125 ug/m3	2025.02.16.	195
NO2	100 ug/m3	2025.03.09.	43
O3	-	2025.08.09.	164
PM10	50 ug/m3	2025.03.10.	109

6.2. A 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet sorolja be a megye településeit a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny, érzékeny, kevésbé érzékeny, valamint a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen lévő települések kategóriába. Gyöngyöstarján Község besorolása felszín alatti vizek tekintetében: érzékeny.

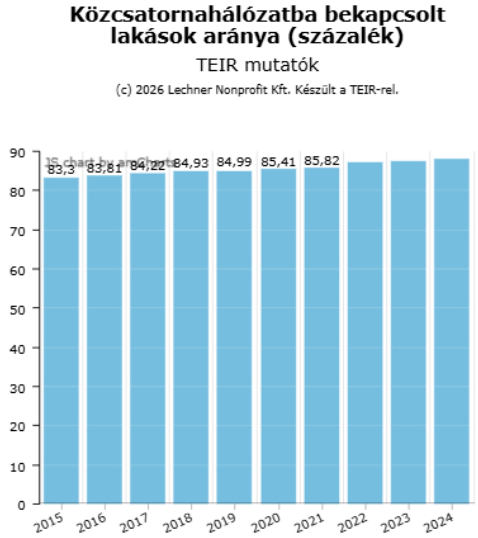

6.3. Közműolló (%)
Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya a vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások százalékában

6.4
A Kormány 2022. április végén az 1242/2022. (IV. 28.) számú határozatával hirdette ki Magyarország második alkalommal felülvizsgált vízgyűjtő-gazdálkodási tervét (VGT3). Az első felülvizsgált árvízkockázat-kezelési tervet (ÁKKT2) a Kormány az 1480/2022. (X. 13.) számú határozatával hirdette ki. A tervek nem csak Magyarország területére, hanem a Duna folyam teljes, nemzetközi vízgyűjtőjére is elkészültek a Duna Védelmi Nemzetközi Bizottság (ICPDR) koordinálásával.

(Megjegyzés: A Kormány a Fenntartható Vízgazdálkodási Intézkedési Tervnek a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF) keretében rendelkezésre álló uniós források lehívhatóságához szükséges elfogadásáról és a végrehajtásával összefüggő feladatokról szóló 1265/2026. (VIII. 25.) Korm.

határozatában felhívta az élő környezetért felelős minisztert, hogy 2027. december 31-ig gondoskodjon a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervek elkészítésének és végrehajtásának felgyorsításáról, a helyi, vízgyűjtő szintű együttműködés megerősítéséről, a tervek folyamatos és aktív társadalmasításáról és megfelelő koordinálásáról az árvízkockázat-kezelési tervekkel és az aszálykezelési tervekkel.)

A VGT3 célkitűzése, hogy összeegyeztesse a VKI 2027-re elérendő környezeti célkitűzéseit és az elérésüket biztosító intézkedéseket a mezőgazdaság, vidék- és területfejlesztés, energiatermelés, hajózás, turizmus, klímaalkalmazkodás és a fenntartható vízgazdálkodás igényeivel a vizek jó állapotának elérése érdekében, a szociális és gazdasági célkitűzések figyelembevételével. Az ÁKKT2 célja pedig, hogy keretet biztosítson az árvízkockázatok értékelésére és kezelésére, az árvizekkel kapcsolatos, az emberi egészségre, a környezetre, a kulturális örökségre és a gazdasági tevékenységre gyakorolt káros következmények csökkentése érdekében. (Elérhető: https://cdn.kormany.hu/uploads/document/f/f4/f4d/f4d7c010cc9b7f2cbba8cf8ad85ed8ccdaa60519.pdf)

Az ÁKKT2 megállapítása:
„A nemzeti és nemzetközi tudományos kutatások előrejelzések eredményei alapján összességében elmondható, hogy a csapadék mennyisége éves átlagban csökkenni fog Magyarországon, ugyanakkor gyakoribbá válnak a hirtelen lehulló, koncentrált és intenzív csapadékesemények. A csapadék ily módon való alakulása kedvez a villámárvizeknek, az előrevetített hőmérsékletemelkedéssel együttesen pedig az aszály kialakulásának. Egyes eredmények a következőket állapították meg a Tisza teljes vízgyűjtőjére: a 21. század végére a Tisza vízhozama a referencia időszakhoz (1961-1990) képest csökkenni fog február és március hónapokban, illetve júniustól novemberig; áprilisban és májusban pedig növekedést feltételeznek."

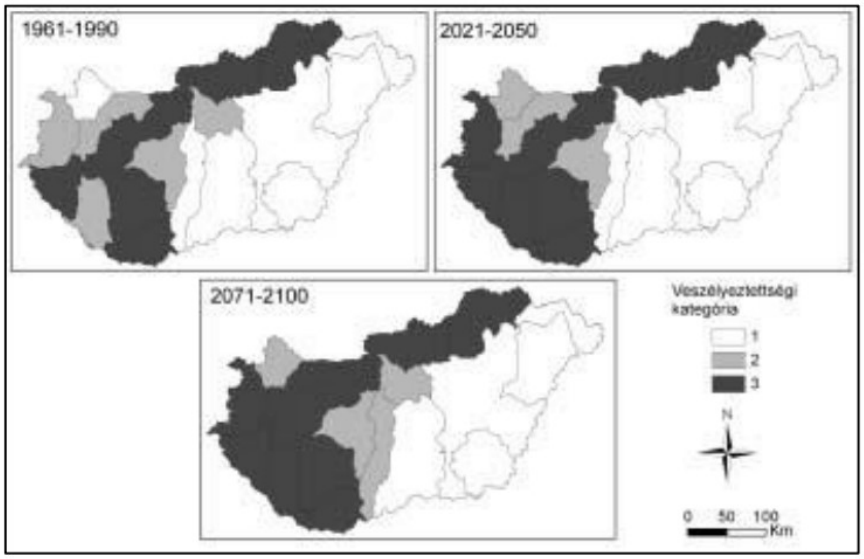

9. ábra. A mezorégiók érzékenységének várható változása a villámárvizekre (1=gyenge, 2=közepes, 3=erős). (Csorba et al., 2012)

„Éghajlatváltozás hatásai kisvízfolyásokon
Várható hatások:
- a kisvízfolyások vízhozama szélsőségessé válik, a csapadékos nyári időszakban tartósan kiszáradhatnak, más esetekben villámárvizek várhatók
- a villámárvizek a kisvízfolyások mentén és a vízgyűjtőik területén található településeket veszélyeztetik
- a kiszáradások veszélyeztethetik a kisvízfolyások és vízgyűjtőik ökológiáját, az élőhelyek fennmaradását"

A 2023. június 8-án Gyöngyöstarjánban bekövetkezett villámárvíz helyreállítási munkálatai során ezért figyelembe kell venni azt a körülményt is, hogy hosszabb távon is fennáll a település villámárvíz miatti veszélyeztetettsége.

2022. decemberében készült el a Tisza Részvízgyűjtő Vízgyűjtő gazdálkodási terve – 2021 című dokumentum (https://vizeink.hu/wp-content/uploads/2023/04/02_Tisza/Tisza_RVGY.pdf)

A Gyöngyöstarján területén átfolyó Tarján-patakra a következő megállapítások szerepelnek az anyagban (A dokumentum elérhető: https://vizeink.hu/wp-content/uploads/2023/04/02_Tisza/Mellekletek_Tisza.zip) :
- a vízfolyás azonosítója: AEQ038
- a vízfolyás leírása: dombvidéki – közepes esésű – meszes – durva és közepes-finom mederanyagú – kicsi vízgyűjtőjű
- Víztest átlagos közvetlen vízgyűjtő-mérete összetett vízfolyás víztesteknél [km2] : 37,4
- Teljes vízgyűjtő-méret [km2] : 70,4
- Villámárvíz mintaterület: nem
- Leggyakoribb vízhozam a közvetlen vízgyűjtőn (1981-2010) [m3/s]: 0,0401

Tervezett intézkedések:

- Szennyvíztisztító telepek építése és korszerűsítése: 1.5 Csapadékvíz szennyvízcsatornára történő rákötéseinek csökkentése, egyéb külső vizek kizárása, különösen a felszíni, vagy felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, valamint védett területeken
- 2. Mezőgazdasági eredetű tápanyagszennyezés csökkentése: 2.1 Mezőgazdasági eredetű tápanyagszennyezés csökkentése a helyes gazdálkodási gyakorlatok alkalmazásának ösztönzésével (nitrátérzékeny területek)
- Egyéb, kommunális szennyvíztisztítókra vonatkozó intézkedések: 9 a költségmegtérülés elvének alkalmazása a megfizethetőség figyelembevételével a lakossági vízszolgáltatás területén
- Egyéb, diffúz szennyezést csökkentő intézkedések (12; 14; 21): 12 mezőgazdasági tanácsadás vízvédelmi szemponttal kiegészített rendszere
- Emisszió leltárhoz információ gyűjtés: 14.2 Monitoring-rendszerek és információs rendszerek fejlesztése és működtetése
- 15.2 A települési szennyvíztisztító telepen keresztül befogadóba vezetett lakossági eredetű elsőbbségi anyagok kibocsátásának szabályozása
- Természetvédelmi célú intézkedések a vízfolyáson és annak vízgyűjtőjén: 17.4 Vízfolyások és tavak melletti vízvédelmi sávok, pufferzónák kialakítása
- 21.4 Települési eredetű, belterületi növénytermesztésből, állattartásból, közterületekről származó terhelések csökkentése

(A 2010. évi vízgyűjtő-gazdálkodási terv a gyöngyöstarjáni szennyvíztisztító telep minősítésénél az alábbiakat tartalmazta: Szerves anyag tekintetében túlterhelt telep, amely terhelését időnként tovább növelik a borászati eredetű szennyvizek. A telep felülvizsgálata, intenzifikálása javasolt a határérték feletti szennyezés megszüntetése érdekében. A borászati eredetű szennyvizek felülvizsgálata, esetlegesen megfelelő előtisztító építése javasolt. A hatályos vízgyűjtő-gazdálkodási terv ilyen egyedi értékelést nem tartalmaz.)

A Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság közzétette a Tisza részvízgyűjtő jelentős vízgazdálkodási kérdések című vitaanyagát, melyben az éghajlatváltozás hatásainak vízgazdálkodási következményeivel is foglalkozik:

„A klímaváltozás és az aszályos időszakok közvetlen, súlyos következménye a felszín alatti vízkészletek, különösen a talajvizek szintjének drasztikus lecsökkenése. A talajvízszint sokéves, trendszintű süllyedése az Alföldön kritikus hatással van a mezőgazdaságra, a természetes vegetációra és a sekély vizű élőhelyekre. Az időszakos vízfolyások és a kisebb csatornák jelentős része mesterséges vízpótlás hiányában az év nagy részében teljesen kiszárad. A vízigények biztonságos kiszolgálása jelenleg is csak azokon a víztesteken megoldott, ahol a mesterséges vízpótlás biztosított. Ezzel párhuzamosan a csapadékintenzitás növekedése és a hirtelen lehulló, koncentrált csapadék gyakoribbá válása várható, ami villámárvizek kialakulását, illetve települési vízkárokat eredményezhet. Az egyre nagyobb arányú burkolt városi felület jelentősen csökkenti a csapadék talajba szivárgását, ezért a hirtelen lehulló, nagy mennyiségű eső gyorsan elfolyik a felszínen. Az intenzívebb és koncentráltabban érkező záporok így könnyen túlterhelik a települési vízelvezető rendszereket. Ennek következtében gyakoribbá válnak a települési vízkárok, amelyek utcák, lakóházak és más infrastruktúrák elárasztásához vezethetnek. A zöldfelületek növelése, a vízáteresztő burkolatok használata és a csapadékvíz helyben tartását szolgáló megoldások mérsékelhetik ezeket a kockázatokat.”

A tervezési folyamatban egyik kiemelt szempont a klímareziliencia és Szivacsváros koncepció elveinek alkalmazása: Ez a megközelítés a csapadékvíz helyben tartásával, a talajvíz-utánpótlás segítésével és a lefolyás szabályozásával csökkenti a meglévő hálózatok hidraulikai terhelését, egyúttal javítja a települések villámárvizek elleni védekezőképességét.

Gyöngyöstarján, 2026. október 9.

Kiss Viktor polgármester